

Sygn. I C 461/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 czerwca 2016 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Małgorzata Sachajczuk-Puławska
Protokolant:	sekr. sądowy Przemysław Baranowski

po rozpoznaniu w dniu 16 czerwca 2016 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa M. P.

przeciwko K. Ś.

o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli

I. powództwo oddała;

II. zasądza od powódki M. P. na rzecz pozwanej K. Ś. kwotę 7217 (siedem tysięcy dwieście siedemnaście) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

III. nieuiszczone koszty sądowe przejmują na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn. akt I C 461/15

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 21 kwietnia 2015 r. powódka -M. P. wniosła o zobowiązanie K. Ś. do zawarcia z nią umowy przeniesienia na jej rzecz nieodpłatnie własności lokalu mieszkalnego nr (...) przy ul. (...) w W., stanowiącego odrębną nieruchomość, dla której Sąd Rejonowy dla Warszawy Mokotowa w Warszawie prowadzi KW o numerze (...). Ponadto wniosła o zasądzenie od pozwanej na swoją rzecz kosztów procesu, zwolnienie jej w całości od kosztów sądowych, a także o zabezpieczenie powództwa poprzez wpisane w KW nr (...) ostrzeżenia o toczącym się postępowaniu. (pозew z dnia 21 kwietnia 2015 r., k. 4-7)

W uzasadnieniu powództwa wskazała, że pozwana jest dla niej wnuczką, której umową z dnia 25 sierpnia 2014 r. podarowała stanowiący odrębną nieruchomość lokal mieszkalny nr (...) przy ul. (...) w W.. Wskazała, że po otrzymaniu darowizny, wnuczka wyraża głęboką niewdzięczność, ponieważ nie odwiedza jej oraz nie interesuje się jej stanem zdrowia, nie kontaktuje się z nią, wobec czego w dniu 31 marca 2015 r. skierowała do niej oświadczenie, w którym odwołała powyższą darowiznę. (k.6-7)

W odpowiedzi na pozew z dnia 8 września 2015 r. pozwana K. Ś., zastąpiona przez profesjonalnego pełnomocnika, wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki na jej rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego. (k. 82-83, k.90 data prezentaty)

W uzasadnieniu pozwana wskazała, że twierdzenia powódki dotyczące rażącej niewdzięczności nie zostały udowodnione oraz, że powódka dąży do zaspokojenia własnych interesów. Pozwana podniosła, że nadal wykazuje należyty babci szacunek. Ponadto podała, że od kilku miesięcy jest nagabywana przez babcię telefonami z próbą przekonania o zwrocie przedmiotu darowizny oraz, że nie posiada kluczy do mieszkania – jedyną dysponentką kluczy jest powódka. (k.83-87)

Postanowieniem z dnia 09 lipca 2015r. Sąd oddalił wniosek powódki o udzielenie zabezpieczenia, a następnie Sąd Apelacyjny w Warszawie postanowieniem z dnia 01 października 2015r. oddalił zażalenie powódki na powyższe orzeczenie. (k.60-62 i k.98-99)

Ostatecznie, na rozprawie strony podtrzymały swoje stanowiska (k146)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka była właścicielką lokalu mieszkalnego nr (...) przy ul. (...) w W. stanowiącego odrębną nieruchomości, dla której Sąd Rejonowy dla Warszawy Mokotowa w Warszawie prowadzi KW o numerze (...). Na marginesie można dodać, że ww. lokal powódka pozyskała w wyniku zamiany ze znajomym J. R. (1) (k.14-18).

Umową w formie aktu notarialnego z dnia 25 sierpnia 2014 r. powódka dokonała darowizny przedmiotowej nieruchomości na rzecz pozwanej, a swojej wnuczki K. Ś. (umowa darowizny z dnia 25 sierpnia 2014 r., Repertorium A nr (...) k. 10-13). Zanim to jednak nastąpiło nosiła się przez dłuższy czas z zamiarem podarowania mieszkania wnukom o czym ich informowała lecz nikt z rodziny o to nie należał, a wręcz przeciwnie wnuk-brat pozwanej nie był tym zainteresowany – w końcu zdecydowała, że będzie to pozwana. Powódka też nie stawiała żadnego warunku, w szczególności aby wnuczka z nią zamieszkała. Pomimo darowizny powódka nadal zamieszkiwała w przedmiotowym lokalu i ponosiła opłaty, odrzucając oferowaną jej w tym pomoc od pozwanej. Relacje pomiędzy stronami były bardzo dobre tak przed jak i po dokonaniu darowizny. Nie było pomiędzy nią a babcią lub bratem pozwanej żadnego konfliktu. Te stosunki pogorszyły się między stronami kiedy powódka uznała, że popełniła błąd pomijając w tej darowiznie wnuka i zaczęła wydzwaniać do pozwanej aby zwróciła jej mieszkanie i swoje działania w tym kierunku nasiliła gdy okazało się, że pozwana wraz z narzeczonym kupili sobie mieszkanie. Powódka często zmienia powody, dla których żądała zwrotu nieruchomości – raz twierdziła, że potrzebuje pieniędzy na operacje zębów lub aby pieniądze bądź lokal przekazać choremu wnukowi wynajmującemu mieszkanie we W. albo zamienić z powrotem z J. R. (1). (przesłuchanie stron k.14-146, zeznania świadka J. Ś. k.136-137, E. Ś. k.137-138, P. O. k.138) Pomimo tego pozwana dbała o relacje z powódką – pamiętała o rodzinnych uroczystościach, interesowała się stanem zdrowia babci.

W dniu 31 marca 2015 r. powódka skierowała do pozwanej oświadczenie o odwołaniu darowizny podnosząc w nim, że wnuczka – tu pozwana, nie opiekuje się nią, nie interesuje się nią ani jej stanem zdrowia, przez co wyraża rażącą niewdzięczność wobec darczyńcy. (k.21)

Pozwana nie zgadza się na zwrot mieszkania babci i nadal wyraża zgodę aby powódka w nim przebywała. Nie posiada kluczy do lokalu. Pozwana bardzo denerwuje się zachowaniem babci i przedmiotowym postępowaniem, tym bardziej, że cierpi na poważną chorobę – SM i powinna unikać stresu. Również bliscy stron, w szczególności córka powódki a zarazem matka pozwanej przeżywa to wszystko co się dzieje lecz nie potrafi wpłynąć na powódkę. Pomimo tego pozwana jest nękana przez powódkę telefonami w różnych porach dnia i nocy. Ostatni też okazało się, że powódka zadłuża mieszkanie z tytułu bieżących opłat i obecnie dług wobec wspólnoty wynosi ponad 20 000 zł gdyż powódka sama dokonuje obliczenia i rozliczeń wszelkich opłat nie stosując się do wycień wspólnoty mieszkaniowej. Aktualnie toczy się przeciwko pozwanej drugie postępowanie z tzw. skargi paulińskiej. (przesłuchanie stron k.14-146, zeznania świadka S. S. k.139)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wskazanych dokumentów jakie zostały przedstawione przez obie strony gromadzone w niniejszej sprawie uznając, że stanowią one wartościowy materiał dowodowy, zeznań wskazanych świadków J. Ś. k.136-137, E. Ś. k.137-138, P. O. k.138, S. S. i J. R. (1) k. 125 oraz przesłuchania stron

(k.144-146). Zeznania świadka J. R. (1) nie wiele wniosły , bo nie miał wiedzy a tyle co wiedział to zaczerpał od powódki. Sąd nie dał wiary twierdzeniom powódki gdyż były niespójne , nielogiczne oraz niezgodne z pozostałymi dowodami w sprawie .

Sąd zważył co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Umowa darowizny (art. 888 k.c.) jest czynnością prawną, na mocy której darczyńca zobowiązuje się do jednostronnego bezpłatnego świadczenia kosztem swojego majątku na rzecz obdarowanego, przy równoczesnym braku nałożenia na niego obowiązku świadczenia w zamian za uczynioną darowiznę. Korzyść osiągnięta przez jedną stronę umowy nie znajduje odpowiednika po drugiej stronie. Jest to umowa konsensualna, co oznacza, iż wywołuje ona skutki z chwilą złożenia zgodnych oświadczeń woli przez darczyńcę i obdarowanego.

Zgodnie z treścią art. 898 § 2 k.c. darczyńca może odwołać darowiznę nawet już wykonaną, jeżeli obdarowany dopuścił się względem niego rażącej niewdzięczności. Darowizna nie może być odwołana po upływie roku od dnia, w którym uprawniony do odwołania dowiedział się o niewdzięczności obdarowanego (art. 899 § 3 k.c.). Odwołanie darowizny następuje przez oświadczenie złożone obdarowanemu na piśmie (art. 900 k.c.).

W niniejszej sprawie powódka nie wykazała, że pozwana okazała rażącą niewdzięczność.

W myśl wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 21 sierpnia 2015 r. (sygn. akt I ACa 226/15, LEX nr 1797157) pod pojęcie rażącej niewdzięczności nie podpada każdy przejaw zachowania obdarowanego, który jest odbierany przez darczyńcę jako mu niechętny, a nawet wrogi. O rażącej niewdzięczności w rozumieniu art. 898 § 1 k.c. świadczy tylko takie zachowanie obdarowanego, polegające na działaniu lub zaniechaniu skierowanym bezpośrednio lub nawet pośrednio przeciwko darczyńcy, które, oceniając rzecz rozsądnie, musi być uznane za wysoce niewłaściwe i krzywdzące darczyńcę. Są to zachowania i czyny szczególnie naganne z punktu widzenia norm prawnych i moralnych (zasad współżycia społecznego). Nie mieszczą się w tym pojęciu zachowania, które mogą być oceniane jako niewłaściwe, z racji naruszenia reguł życia w rodzinie, ale nie wykraczają poza granice zwykłych konfliktów życia codziennego, zwłaszcza wywołanych zachowaniem darczyńców. W toku procesu strona powodowa również nie udowodniła aby pozwana dopuściła się względem niej rażącej niewdzięczności. Należy zauważyć, że w tej sprawie powódka często zmieniała zdanie na temat przyczyn odwołania darowizny. W pozwie twierdziła, że pozwana dopuściła się względem Powódki rażącej niewdzięczności, przestała się z nią kontaktować, nie interesowała się jej stanem zdrowia oraz potrzebami finansowymi. W dalszej części postępowania powódka podnosiła, że odwołanie darowizny spowodowane jest chęcią pomocy wnukowi mieszkającemu we W. , a także jej potrzebami finansowymi albo jej zobowiązaniami wobec świadka J. R. (1) . W rezultacie trudno było określić z jakich pobudek powódka żądała zwrotu darowizny. Wobec chwiejnego postępowania powódki i zmiennych twierdzeń , pozwana ma wątpliwość co do stanu zdrowia babci albo wpływu osób trzecich , ta jednak nie leczy się z powodu jakichkolwiek zaburzeń psychicznych .

Co więcej w wyroku z dnia 18 czerwca 2015 r. Sąd Apelacyjny w Łodzi wskazał, że skorzystanie z prawa odwołania darowizny nie uzasadnia każdy wypadek nagannego zachowania się obdarowanego, a nadto ocena wystąpienia przesłanki rażącej niewdzięczności wymaga uwzględnienia zindywidualizowanych relacji między darczyńcą i obdarowanym (sygn. akt I ACa 1239/14, LEX nr 1771313). Jak wynika z zeznań złożonych przez stronę pozwaną , a także powołanych przez nią świadków – J. Ś., E. Ś., P. O. oraz S. S., wnuczka po darowaniu jej mieszkania przez powódkę nadal utrzymywała z nią kontakt, interesowała się jej stanem zdrowia.

O kosztach procesu między stronami obejmującymi koszty zastępstwa procesowego Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 w zw. z art. 105 § 2 k.p.c. w zw. z § 6 pkt. 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu .

Co do kosztów sądowych to Sąd uznał jednak, że powódka zwolniona od kosztów sądowych w całości, zasługuje na nieobciążanie jej kosztami procesu pomimo przegranej albowiem ze względów na sytuację życiową i dochody oraz względy słusznościowe obciążanie powoda kosztami procesu nie byłoby uzasadnione.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd orzekł jak w sentencji.